

Un curs diferent on cal garantir els drets a la salut i a l'educació, i els drets laborals

El curs que s'iniciarà al setembre serà un curs absolutament diferent dels que hem tingut i dels que tindrem. A hores d'ara no podem precisar quin serà l'escenari educatiu en els que ens podem trobar, en funció de la situació sanitària, però el més probable és que es combini un curs presencial dins la "nova normalitat" amb alguns períodes o territoris amb educació *online*.

Per ser conscients de les necessitats de canvis en aquesta nova etapa tan diferent cal començar denunciant les mancances pressupostàries, de diàleg i negociació (entre d'altres) que ja arrossegava el nostre sistema educatiu.

QUINES SÓN LES FEBLESES DEL NOSTRE SISTEMA EDUCATIU?

Poca inversió

Com hem denunciat reiteradament, l'Educació no ha estat una política prioritària pel Govern de la Generalitat de Catalunya en els darrers 9 anys i les pròrrogues pressupostàries també.

Les dades d'aquest període d'austeritat extrema són clares. Les quantitats invertides per sota del percentatge del PIB dedicat al Departament d'Educació l'any 2010 (2,64%), actualitzades amb l'IPC acumulat de desembre de cada any fins desembre de 2018 suposen un "deute"

acumulat de 7.149M€. Les previsions per 2019 (un 1'95% pressupostat respecte al PIB, que el 2018 va arribar a executar el 2'14%) incrementen aquest "deute" en 1.378M€, arribant, doncs, a 8.527M€, gairebé el pressupost de dos anys sencers, en un context d'increment d'alumnat total al sistema.

Una despesa educativa pública respecte del PIB a Catalunya del 3'6%, un punt per sota de la mitjana de la Unió Europea el 2017, i amb un retrocés respecte al 2010 del 16'28%.

Aquesta manca de recursos ens ha deixat aules sobresaturades, elevades taxes d'abandonament escolar prematur, unes condicions laborals molt diferenciades dins del servei públic d'educació, i unes infraestructures educatives molt poc preparades per a un increment dels espais: amb més de 1000 barracons i amb centres sense les condicions de dignitat que requereix la nostra societat.

Poca participació democràtica en els centres i manca d'interlocució social i laboral

La pandèmia ens ha deixat palès també un sistema educatiu i uns centres educatius poc democràtics, on les decisions es prenen en mans de poques persones i amb cada vegada menys participació.

No tenim cap àmbit de negociació pel conjunt dels sectors educatius, malgrat els nostres intents de fer operativa la Comissió de Seguiment del Diàleg Social.

Pel que fa als àmbits educatius de negociació sectorial, la interlocució amb el Govern només es dóna pel que fa al personal del Departament d'Educació i de les universitats públiques, en les respectives meses. Però les més de 10.000 persones treballadores del primer cicle de l'educació infantil, les més de 20.000 del lleure educatiu, les més de 25.000 dels ensenyaments no reglats, les prop de 35.000 de l'atenció a les persones amb discapacitat, o les més de 50.000 de l'Educació privada concertada, no disposem d'àmbits de negociació amb la presència del Govern, tot i que les decisions que aquest pren influeixen decisivament en les nostres condicions de treball.

Especialment escandalosa resulta l'aprovació de la reforma de l'FP en ple estat d'alarma sense tenir en compte el posicionament de la comunitat educativa i del 95% dels sindicats de la mesa de pública.

Aquesta escassa participació de la representació de les treballadores i treballadors es dóna també dins dels centres educatius, no només en els privats i concertats, sinó també en els centres públics, amb l'aplicació dels decrets de direccions i de provisió de llocs.

Aquest panorama de manca de participació afecta, i molt, a les condicions

laborals de les treballadores però també a la qualitat del sistema educatiu.

Desigualtat educativa

Aquesta desigualtat la podem veure clarament a la segregació escolar, que afecta centres i territoris sencers, com també la que es genera dins de cada centre. La manca de pressupost educatiu ha anat obrint aquesta escletxa, que és més gran encara fora de l'aula, amb la manca de recursos familiars i de possibilitats d'educació en el lleure.

Una desigualtat que és palesa en l'atenció a l'alumnat amb Necessitats Educatives Específiques, i que l'aprovació fa més de

dos anys del Decret d'Atenció en el marc d'un sistema inclusiu, no està solucionant per la manca de recursos, com per exemple amb la manca de personal sanitari als centres educatius.

Manca d'experiències i formació en educació telemàtica

La reducció dels recursos destinats a la formació del professorat durant els anys previs, ha deixat abandonada la possibilitat de formar-se en noves tecnologies i metodologies. D'aquesta manera ens hem trobat una teledocència d'emergència que només ha pogut ser, de forma majoritària, una rèplica de l'educació presencial a través d'una pantalla.

Un sistema educatiu insostenible

La decisió de la LEC de posar a competir els centres, va ser una greu errada del nostre legislatiu. Aquesta decisió ha

Garantim els drets

de salut

impedit compartir projectes i recursos, agreujant les diferències entre centres per captar a determinat alumnat. Així mateix, ha generat una gestió del personal molt poc democràtica, amb la inexistència de contrapoders.

Pel que fa a l'escola concertada, la pandèmia ha mostrat la insostenibilitat d'un model que es basa en una gran aportació de l'Administració, però que no cobreix ni tan sols la gratuïtat de l'ensenyament obligatori. Un model que ha estat acompanyat d'una sobrecàrrega laboral molt superior a la que trobem a l'escola pública (incomplint la LEC) i de les aportacions de les famílies.

QUINS HAN DE SER ELS OBJECTIUS DEL NOU CURS?

- **Garantir el dret a l'educació de tothom**, específicament l'alumnat més vulnerable. Considerem que aquest alumnat requereix, sempre que sigui possible, de la màxima presencialitat i de l'atenció individualitzada.
- **Garantir la salut**. Els centres educatius no poden ser pols de contagi, però sabem de la impossibilitat d'assolir l'objectiu de contagi zero, ja que hem de garantir el dret a l'educació. Cal aconseguir minimitzar els riscos amb l'aplicació de totes les mesures preventives per evitar el màxim la proliferació i el contagi del COVID19, els nous associats al teletreball si es dóna el cas, i sobretot vetllar per la protecció del personal vulnerable, i la promoció dels hàbits de protecció.
- **Garantir els drets laborals** de les treballadores del conjunt del sistema educatiu, i per sobre de tot, el manteniment dels llocs de treball.

Aquests drets no es poden prioritzar. Tots tres s'han de defensar conjuntament i s'han de poder garantir alhora.

QUINES PROPOSTES CONCRETES DEFENSEM PER ASSOLIR AQUESTS OBJECTIUS?

1.- Increment pressupostari:

Les mesures que proposem estan pensades per a un curs absolutament extraordinari, però amb la intenció que totes aquelles que millorin el sistema educatiu acabin consolidant-se amb el temps; per aconseguir-les es requerirà un increment considerable del pressupost, fins a arribar al 6% com a mínim.

2.- Negociació:

Insistim en la convocatòria d'una comissió específica del Consell per al Diàleg Social, com espai d'**interlocució global**.

Cal igualment garantir la participació en els debats del conjunt de la comunitat educativa, amb la creació de les meses sectorials, fomentant el treball del Consell Escolar de Catalunya i dels Consells Escolars Territorials i Municipals, tant pel que fa a l'anàlisi com en les propostes per al conjunt del sistema educatiu.

Pel que fa a la **salut laboral**, Inspecció de Treball ja ha resolt, davant la denúncia del nostre sindicat, que el Departament d'Educació ha incomplert la Llei de Prevenció de Riscos Laborals, al no negociar les mesures de protecció. Cal la convocatòria urgent i periòdica de la Comissió Paritària de Riscos Laborals del Departament d'Educació. A la resta de centres educatius i d'empreses que formen part del sistema educatiu, també s'ha de complir la Llei, fent participar els Comitès de Seguretat i Salut en l'adopció de les mesures preventives adequades.

Proposem al Departament d'Educació l'elaboració d'una guia per acompanyar als diferents Comitès de Seguretat i Salut en aquesta funció, elaborada amb la participació de les organitzacions sindicals més representatives.

Pel que fa a la negociació dels **drets laborals**, el Departament d'Educació i la Secretaria d'Universitats haurien d'elaborar immediatament un calendari de negociació de la Mesa Sectorial del Personal Docent no Universitari, del Comitè Intercentres del personal laboral del Departament d'Educació i de la Mesa General d'Universitats.

Igualment, s'haurien de convocar diferents meses tripartites amb les patronals i els sindicats representatius dels sectors de l'escola concertada, l'escola no concertada, el primer cicle de l'educació infantil, el lleure educatiu i sociocultural i els ensenyaments no reglats, per garantir la negociació col·lectiva, els drets laborals, i a la tripartida dels centres concertats treballar, també, per la plena homologació laboral dels i de les docents dels centres concertats amb els i les seves homòlogues per fer realitat un acord de jubilació parcial i la dotació econòmica amb control del diner públic per garantir la plena gratuïtat de les places educatives.

Al sector de **residències i centres d'atenció diürna** ens hem vist immersos en la pandèmia amb molta professionalitat i vocació però amb manca de recursos i formació. Hem pogut tancar dos acords amb les patronals (per orientar què es podia demanar dels professionals dels centres d'atenció diürna que tenien les activitats suspeses i un altre de com arribar a acords sobre els permisos retribuïts recuperables). Ara ens queda negociar i arribar a acords que possibilitin el futur dels Centres especials de treball i definir un nou model de residències.

A la **Universitat**, la Mesa General hauria d'orientar i garantir la negociació col·lectiva a l'àmbit de les diferents universitats, sobretot pel teletreball. També exigim participar en el grup de treball que s'ha de crear al Consell Interuniversitari de Catalunya, per planificar el curs 2020-21.

Pel que fa a les **universitats privades**, des de CCOO fa temps que defensem la necessitat d'un conveni col·lectiu d'àmbit català, ja que ara mateix s'aplicaria el XIII Conveni Estatal d'Universitats Privades i Centres d'Investigació. És un conveni obsolet i per això molts centres disposen de conveni propi. Caldrà iniciar converses amb la Secretaria d'Universitats perquè s'impliqui i que les patronals es constitueixin com a tal.

A la **Formació Professional** els espais de representació on està present CCOO van més enllà de la mesa de pública, amb presència al CCFP i a la comissió rectora del SFQFP. Els utilitzarem per evitar que s'acabi implantant un canvi de model al servei de l'empresa i no de les persones i treballar conjuntament amb agents socials en un pla de xoc per donar sortida el curs vinent a la formació que no s'ha pogut realitzar aquests mesos.

En gairebé totes aquestes negociacions, els **municipis** tenen molt a dir, amb la qual cosa s'hauria de garantir la participació de les organitzacions municipalistes.

3.- Defensa i millora dels drets laborals del personal educatiu.

S'haurà d'incrementar el personal de neteja en un mínim d'un 20% per garantir la higiene dels centres educatius. S'ha de realitzar una auditoria de l'externalització d'aquest servei, amb vistes d'internalitzar-lo.

S'ha d'evitar pèrdua de llocs de treball del personal del **lleure educatiu** i la seva

protecció en cas de no poder treballar per formar part d'un col·lectiu vulnerable, o de tancament del menjador escolar. S'ha de poder actuar com acompanyants del personal docent en cas de sortides.

Cal elaborar un pla de viabilitat de les **escoles privades d'educació infantil de primer cicle**, conjuntament amb els municipis, per mantenir i incrementar les contractacions.

El Govern, i el Departament d'Educació en particular, s'hauria d'implicar en els **ensenyaments no reglats** per garantir que les empreses no redueixin personal.

S'haurà d'incrementar el **personal docent** de tots els centres sostinguts amb fons públics, per la creació de nous grups. El càlcul de la plantilla es realitzarà considerant cada grup estable com un grup-aula, de la mateixa manera que es calculava fins aquest moment. Els desdoblaments, per al càlcul de la plantilla, s'ha de garantir pels grups estables de 15 alumnes.

Aquest increment de personal s'hauria d'ampliar en un mínim d'un 10% per compensar la desigualtat educativa incrementada pel confinament, i d'un 15% en els centres de màxima i alta complexitat. En el cas que no es produeixi increments de grups, aquests percentatges haurien de ser del 20 i 25% respectivament. Aquest increment no ha de ser únicament de personal docent, sinó també d'altres professionals d'atenció educativa.

S'haurà d'incrementar el **Personal d'Atenció Educativa del Departament**, TEI,

EEE, Aux. EE, TIS s'haurà d'incrementar el personal de la mateixa manera que s'incrementen els grups així com les dotacions d'educadores i netejadores de les llars d'infants. En el cas del personal TEI, s'ha de donar compliment a l'Acord signat en solitari per CCOO el 2005, d'una TEI per cada grup de P3. S'hauran de regular les funcions en cas de teletreball del personal laboral i preveure la formació específica necessària.

En el cas de dificultats per manca de personal a la llista per a cobrir els llocs docents, les persones destinades en el centre que disposin de la titulació

acadèmica per a la realització d'aquestes funcions, podran ser nomenades, considerant convalidat el requeriment pedagògic per tres anys d'experiència. Aquest canvi de funcions per assolir nivells superiors vindrà acompanyat per l'adopció de totes les condicions laborals del nivell assolit.

El personal vetllador i de suport a les escoles bressol s'ha d'internalitzar, tal com ha aprovat el Parlament de Catalunya en la llei de pressupostos, cal iniciar immediatament la negociació en aquest sentit. Aquest curs s'han d'incrementar les hores del personal actualment contractat per tal que sigui un recurs més del centre educatiu.

S'ha de fomentar el teletreball del **PAS** en la línia del conjunt del personal d'administració, i incrementar el personal per fer front a l'increment de càrrega de treball.

Garantim els drets

d'educació

Tot el personal dels diferents col·lectius que s'hagi d'incorporar per la nova situació, haurà de romandre al sistema com a mínim durant el curs escolar.

Per al conjunt de les treballadores, hem de fomentar amb la negociació de la RLT amb les empreses, la **jubilació parcial** per aconseguir protegir el personal vulnerable per edat, tant per la salut física com pels riscos psicosocials dels canvis en l'organització del treball. És absolutament necessària la negociació amb el Departament d'Educació per aquesta qüestió, tant amb el personal del mateix Departament com el dels centres concertats.

4.- Manteniment general dels horaris i del servei de menjador

Mantinguem la màxima normalitat possible i no oblidem que la reducció dels horaris escolars tenen afectacions negatives sobre l'alumnat amb més necessitat d'atenció educativa. Si fos necessària una modificació per motius sanitaris s'haurà de negociar en el Consell pel Diàleg Social de Catalunya, prèviament a la negociació en els diferents àmbits sectorials, pels efectes socials i econòmics que comporta.

Reconeixem l'important paper de l'escola en la conciliació familiar, però aquesta conciliació també ha de ser objecte de diferents mesures de tot tipus des del conjunt dels poders públics i la societat, evitant que la meitat femenina de la nostra població sigui la que s'acaba encarregant de la cura dels menors i persones a càrrec.

S'ha de garantir el menjador escolar en condicions de seguretat. Cal incrementar els horaris del personal del migdia per poder acollir a menys alumnat en cada torn. Si el servei de menjador fos universal i gratuït com hem reclamat CCOO, es

podria reorganitzar l'horari lectiu i el de migdia, compatibilitzant-lo de millor forma.

5.- Repensar l'actual sistema de doble xarxa

L'actual sistema educatiu de doble xarxa, amb centres públics i concertats, ha mostrat la seva insostenibilitat. Hi ha hagut enfrontaments amb aquelles famílies que consideraven que no tenien cap motiu per pagar les quotes i se les ha fet responsables d'Expedients de Regulació Temporal d'Ocupació. Uns ERTOS que han afectat de forma més clara al personal més precari de les escoles concertades, com el personal de l'espai del migdia i extraescolars. Aquest personal s'ha vist discriminat respecte el que treballa en escoles públiques, per no poder entrar en la possibilitat de complementar el seu salari com si que s'ha fet per part del Govern al dels centres públics.

Tot això ha acabat fins i tot en la demanda d'un rescat per part de les patronals de l'escola concertada, per garantir la seva supervivència. Les CCOO volem garantir la supervivència de les places escolars i dels llocs de treball, però no volem continuar amb aquest sistema. Ha arribat l'hora de començar a caminar cap a un nou sistema educatiu, que garanteixi la gratuïtat i la igualtat en l'escolarització, en els drets laborals de les treballadores i en els drets educatius de l'alumnat. Un sistema educatiu que financi adequadament els centres educatius i que garanteixi el control públic dels recursos públics.

Aquest canvi de sistema és impossible en l'actual situació, però sí que s'han de posar les bases. Així mateix, tot el professorat que s'hagi de contractar per a l'atenció dels grups necessaris, també es contractarà a pagament delegat.

Durant el curs vinent s'haurà de fer una auditoria de la despesa de funcionament

de centres que paga l'Administració i de la utilització de les hores de pagament delegat, i iniciar les negociacions amb grups parlamentaris i a l'àmbit del Diàleg Social per plantejar la futura estructura del Sistema Educatiu.

6.- Reforçar la salut als centres i incorporar la infermeria escolar

És imprescindible que el Departament posi totes les mesures de protecció per a la salut que siguin necessàries. Calen plans de contingència a cada centre elaborats amb l'acompanyament del Departament i de la representació sindical i amb la participació del Consell Escolar.

Des de la Comissió Paritària de Salut Laboral i des dels Comitès de Seguretat i Salut Laboral dels diferents Serveis Territorials i empreses, s'han de donar instruccions per aconseguir prevenir i minimitzar també els riscos psicosocials als quals ens enfrontem.

Pel que fa al personal vulnerable, especialment sensible, hem de garantir la seva no presencialitat sense pèrdua de drets. La determinació de qui és aquest personal vulnerable ha de formar part de la negociació immediata de la Comissió Paritària i per a l'elaboració de la Guia d'Acompanyament als Comitès de Seguretat i Salut que proposem. El nostre sindicat vigilarà les aplicacions d'aquestes instruccions, també en el cas de les mútues contractades com a Servei de Prevenció.

S'ha de garantir també la salut laboral del professorat i alumnat pel que fa a les

pràctiques a les empreses a la Formació Professional.

Fa anys que el nostre sindicat està reclamant personal sanitari als centres educatius. En la situació actual, aquesta figura ha agafat encara més importància, ja que les mateixes autoritats educatives estan situant la necessitat d'una persona que coordini la protecció davant la pandèmia. S'ha de negociar urgentment la incorporació a la plantilla dels centres educatius de personal d'infermeria escolar.

7.- Adaptar el currículum a la nova realitat

Serà molt complicat intentar recuperar tot allò que no s'ha realitzat, mentre que s'intenta recuperar el ritme del curs vinent. Des del Departament d'Educació s'haurien de donar pautes generals per a la concreció posterior al centre educatiu i aprofitar tots els aprenentatges que per a l'alumnat hagi suposat aquests mesos de confinament per introduir noves prioritats al currículum: l'educació

per un desenvolupament sostenible, el reconeixement al treball de cures, la igualtat de gènere...

Cal fomentar al màxim les sortides i colònies, sempre que la situació sanitària ho permeti, després que l'alumnat hagi passat gairebé tres mesos confinat. Aquestes activitats han d'estar sufragades per les administracions públiques.

Hem de garantir la presència de totes les especialitats en l'educació del nostre alumnat. En cas d'haver de limitar el canvi de professorat als grups, s'haurà de

Garantim els drets

laborals

coordinar l'educació en aquestes especialitats amb el conjunt de l'equip educatiu, i per fer-ho possible caldrà reduir l'activitat lectiva del professorat implicat.

Hem de remarcar el dret a l'educació de l'alumnat escolaritzat en les escoles d'Educació Especial. Serà imprescindible negociar les condicions concretes d'aquestes escoles, en les quals la distància física pot ser impossible de mantenir. Per l'alumnat més vulnerable per qüestions socioeconòmiques, s'hauria de crear un mecanisme de detecció primerenca, amb la dotació dels suports necessaris des del primer cicle de l'educació infantil i fins als estudis postobligatoris.

En el cas d'haver de crear "escoles de campanya" en espais del mateix centre educatiu o del municipi, s'ha de garantir la dignitat de l'alumnat i respectar les condicions requerides per a la utilització lectiva. Tots els espais hauran de ser aprovats pel Consell Escolar del Centre i s'haurà d'informar a la representació sindical dels treballadors i treballadores.

8.- Estar preparades per si cal tornar a la docència telemàtica

No podem tornar a realitzar una teledocència d'emergència, com en el curs actual. Hem de negociar les hores lectives, les ràtios d'alumnat, la seguretat i salut, el dret a la desconnexió amb uns horaris adequats, els mitjans i recursos

tecnològics i de connectivitat, així com la formació per aquesta adaptació.

Pel que fa a l'alumnat s'ha de garantir l'equipament i la connectivitat de tothom, especialment el més vulnerable. En aquests casos, s'hauria de garantir l'atenció presencial de la família amb permisos per a la conciliació, actuant perquè aquesta solució no impliqui una nova desigualtat de gènere. La conciliació de vida laboral i familiar de tota la plantilla dels sectors educatius. En cas de confinament massiu, s'hauria de tenir també en compte les possibilitats educatives de la televisió i la ràdio.

9.- Avançar en la democratització

Proposem fer un primer pas amb el desenvolupament de les zones educatives, tal com defineix la LEC i que cap govern ha decidit tirar endavant. Aquestes zones estarien dirigides per una administradora i l'equip corresponent, buscant la socialització dels recursos educatius de l'entorn i gestionant el personal. La representació sindical hauria de fer de contrapoder davant d'aquest equip gestor.

De manera immediata, s'ha de negociar l'elaboració d'un nou Decret de Provisió de llocs als centres públics i garantir la participació de la representació sindical en els processos relacionats amb el personal de les escoles concertades.

**Garantim
els drets**

de salut

d'educació

laborals

CCOO
educació

CCOO
educació

educaccio.cat

educacio@ccoo.cat